

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Despre dragoste și suferință

— Simple note —

Vom nota aci câteva considerații inactuale, pe marginea unor probleme care vor fi totdeauna de actualitate, atâta vreme cât va exista pe pământ această creatură minunată, căreia i se zice om. Dragostea și suferința... iată două cuvinte care închid în ele toată mireasma vieții și existenței omenesti. Fără acestea două nu se poate concepe existență umană. Fără ele viața nu are amploare, nu are dimensiuni. Eu socotesc că acestea două sunt dimensiuni ale existenței însăși, că ele singure dau amploare vieții, că numai ele sunt în stare să ridice pe om până la Creator. Dealtfel toată religia lui Hristos e numai dragoste și suferință.

V'ați întrebat vreodată, ce ar mai rămâne din viața noastră, dacă am putea printr'o întâmplare absurdă, să alungăm din ea toată dragostea și suferința? Eu de câte ori mi-am pus această întrebare, totdeauna mi-a apărut în față imaginea unei mări moarte, cu monotonia ei eternă. O mare în care nu se mai mișcă nici un val; în care nu mai tresare nici un pic de viață; în care nu se mai restrânge nici o rază de lumină. Totul ar fi șters, lipsit de dimensiuni, de strălucire... Pentrucă a goni din viață dragostea și suferința, însemnează a goni din existența noastră viața însăși, a reduce existența, nu la unitate, ci la animalitate.

Dealtfel dragostea și suferința sunt așa de minunat brodate pe canavana vieții în cât ar fi imposibil ca să le poți despărți de viață. Fiecare iubim și fiecare suferim. Unul iubește banul, altul iubește femeia, altul gloria, altul..., altul... Fiecare are câte un idol căruia îi servește, căruia i se închină și căruia i se dăruiește...

A iubi însemnează a te dăruia. În aceasta constă toată viața și în aceasta constă toată legea lui Hristos. Să te dăruiești neconținut și să te dăruiești tuturor. Să te dăruiești lui Dumnezeu și oamenilor, iată cea mai mare po-

runcă din lege. Cine nu iubește, adică cine nu se dăruiește, va duce totdeauna o viață lipsită de orizonturi, lipsită de dimensiune. Suntem numai atâta câtă dragoste avem în noi. Și vom putea să cucerim numai atâta din lumea aceasta, din viața aceasta și din cealaltă de dincolo, câtă dragoste avem în noi. Lumea nu se poate cuceri de cât prin dragoste. Să te dăruiești tuturor... să-ți împarți sufletul tuturor ca pe o pâine caldă. Să pui din el în fiecare semen, în fiecare floare, în fiecare arbore, în fiecare dintre lucrurile lumii acesteia. Iar când te-ai dăruit tot și tuturor atunci îți aparține lumea întreagă, atunci poți să zici, eu am biruit lumea, așa după cum a zis Hristos. Iisus Hristos a fost singurul care a biruit lumea, pentrucă numai el a iubit nețărmurit și pentrucă numai el s'a dăruit tuturor. În dragoste e toată taina biruinții lui Hristos și eternitatea religiei lui.

Dintre apostoli, doi au fost care au pătruns mai adânc învățătura Profetului din Nazaret. A fost acel uriaș exilat în insula Patmos, apostolul și evanghelistul Ioan, ucenicul drag al Domnului, iar celalalt, prigonitorul Saul din Tars, care a scris cel mai frumos imn iubirii, în scrisoarea I către Corinteni. În această scrisoare spune Pavel că dragostea nu cade nici odată. Prorociile vor trece, limbile vor înceta și toată cunoștința va avea un sfârșit, dar dragostea va rămâne în veci, nu va cădea nici odată, pentrucă — adăugăm noi — căderea ei ar însemna căderea vieții însăși, căderea lui Dumnezeu însuși, care este dragoste nesfârșită.

Eu aș îndrăzni să-l parafrazez pe evanghelistul Ioan și aș zice: La început a fost dragostea și dragostea era la Dumnezeu și Dumnezeu era dragostea... Și atunci am înțelege poate mult mai ușor cum a luat ființă lumea și toate stihiiile și toate câte sunt în cer și pe pământ.

Există două feluri de dragoste, dragostea cea adevărată, dragostea dăruire și o altă dragoste, falsă, dragostea acaparatoare. În lume aceasta din urmă predomină. Cei mai mulți atunci când iubesc, nu caută să se dăruiască, ci să acapareze.

*

Suferința însemnează înălțime. E scara care duce dela pământ la cer. Prin dragoste ne mărim cuprinsul, așa zice că ne mărim aria vieții. Dragostea se desfășoară mai mult pe plan orizontal, suferința din contra se desfășoară pe un plan vertical. Cu fiecare suferință am urcat o nouă treaptă spre cer. Fără suferință nu poate să existe o biruință mare și etern valabilă... Toate drămurile marilor biruințe duc peste Golgota. Golgota e punctul în care se întâlnesc toți marii biruitori, e punctul în care se întâlnesc toate drumurile care duc spre cer și spre eternitate. Cine n'a trecut măcar odată peste Golgota nu se poate mândri că a respirat ozonul înălțimilor, nici că a repurtat în viață vreo biruință mare.

Religia lui Hristos toată e plină de suferință, pentru că toată e plină de dragoste. Am zis că dragostea adevărată e dăruire și că omul e învățat nu să se dăruiască, ci să acapareze. Dacă vrei să urci însă trebuie nu să aduni, ci să risipești. Cu cât vei aduna mai mult, cu atât îți va fi mai greu urcușul, pentru că cele adunate te vor trage tot mereu în jos, în spre pământ...

Dacă vrei să urci, trebuie să te debarasezi de toate câte te-ar putea lega de pământ, trebuie să renunți la toate, iar renunțarea însemnează suferință. Cel ce vrea să urce trebuie să accepte suferința.

Lucian Emandi

Temeiurile luptei de azi a României

II.

Pentru ca să înlătore primejdia dispariției, astăzi, România e nevoită să lupte. Puterea împotriva căreia luptă, amenința și existența Statului și existența Neamului: atât ca realitate politică, cât și ca realitate spirituală.

Când spunem: „România”, înțelegem și Statul și Nația. Amândouă: — și Statul român și Nația română se contopesc în numele de „România”. Două realități: una spirituală: Nația, și una politică: Statul, formează ființa istorică a României.

Statul nu-i altceva decât o stare a Nației, în formele politice și sociale, care-i dau posibilități de trăire și de creație,

Statul e „cea mai mare operă a omului pe pământ”, zice Fr. Ratzel. (Vezi prefața lucrării: „Japonia” de Ioan Roșca și Petre Coțet, făcută de S. Mehedinți). Prin urmare, România nu putea consimți și nici nu putea rămâne indiferentă la amenințarea acestei supreme opere a Neamului românesc. Ar fi însemnat chiar nepăsare de propria ei ființă.

Destinul, care e o spontaneitate a formelor de viață, (Vasile Băncilă), a dat Statului român expresie totalitară, în timpul din urmă. Și, totalitarismul e expresia majoră a destinului unui Neam, a spontaneității formelor de viață. — Fiindcă în el, viața Neamului e mai viguroasă și mai sigură; în el, Neamul își capătă întreagă amploarea, întreagă maturitatea.

În totalitarism, Neamul ajunge la toate posibilitățile vieții și și dobândește o desăvârșită fizionomie spirituală. Accentul greu e pus pe spirit. În totalitarism, viața Neamului „curge pe cele mai bine precizate sensuri spirituale”. De aceea, România împărtășește această concepție de viață statală.

Statul totalitar e stat etnocratic. Deci, total opus celui comunist, care e cosmopolit.

Față de România, adversitatea comunistă creștea cu atât mai mult, cu cât devenea mai expresivă această concepție. Comunismul luptă pentru distrugerea realității spirituale. El neagă esența ontologică a existenței Neamurilor, luptă pentru dispariția lor. Vrea o omenire fără Neamuri, a cărei ontologie refuză s'o recunoască. Din cauza aceasta el suferă de un „vizionarism utopic”. Fiind ajutat de un temperament diabolic, constituie cea mai mare primejdie istorică din câte au existat vreodată. Deși e „derivat de pe planul religios pe cel politic”, totuși, comunismul a investit cu mesianism universal pe omul în care suveranitatea o definește instinctul. Mesianismul acesta e satanic, întrucât el vrea distrugerea prin revoluție a tot ce a fost înainte de el. Singurul stat pe care-l acceptă comunismul e acela creat după catehismul lui: statul cu structură pur economică. Singura lui dogmă e materialismul; singura lui taină e teroarea.

„Utopic când a vorbit de proletariatul mondial, ce nu s'ar fi putut realiza decât prin dominația absolută a lui Israel asupra lumii, marxismul se dovedește cu totul fals în conștuzia practică a mesianismului său: robia proletariatului.

Această diabolică doctrină a fost una din otrăvurile cele mai tari ale vieții contemporane. Privindu-l astăzi, în agonia lui, te prinde mirarea că atâtea inteligențe remarcabile s'au lăsat seduse de această eroare pseudo-savantă, care nu făcea din proletariatul nenorocit decât o armată de mercenari grațioși ai dominației Evreilor asupra celorlalte neamuri” (Nichifor Crainic: „Marxism și Creștinism”, Rev. „Gândirea”, Oct. 1941, pag. 448).

Se poate confrunța „comunismul cu creștinismul” sub raportul aserțiunii că cel dintâi ar deriva din Evangheliile. E însă o deosebire fundamentală între sfatul evanghelic, practicat de primele comunități creștine, de a împărți averea la săraci și între violența spoliatoare a marxismului. Între un lucru și celălalt e distanța dela actul spontan al libertății, eminentemente moral, la teroarea și banditismul care te prădează” (Idem).

In compoziția națională a statului totalitar, realitățile sunt organice. Ordinea lui e formată de o ierarhie etnocratică. Viziunea sociologică a acestui stat se bazează pe categorii de muncă, pe profesii. Această viziune e cea conformă cu viziunea creștină despre lume, care constă în armonia diversităților etnice, „iar în sânul națiunii ca armonie de diversități, funcțiunile“.

Etnocrația înseamnă conducerea de sine a neamului, prin elitele sale.

Statul românesc dinaintea evenimentelor din urmă, nu putea asigura viața spirituală pură, a neamului nostru, nici prin ideologia sa liberală, nici prin practica sa democratică. Liberalismul a căzut în excesul individualist, creind, dacă se poate spune acest lucru, o ordine anarhică; iar democrația, care șterge diferențele etnice, practica un exces de nivelare spirituală, coborând din ce în ce tot mai mult gradul de spiritualitate a neamului, prin interesul dat individului, de orice origine ar fi fost, numai ca individ, — neocotind de cele mai multe ori, personalitățile cele mai proeminente, neîncadrate în partide.

Liberalismul se lăsa încântat de abuzul de libertate pe care și-l permiteau indivizii, iar democratismul se lăsa încântat de numărul de indivizi pe care-i putea aduna. Indivizi: excesiv de mulți și excesiv de liberi, — acesta era idealul politic al statului de ieri.

„Liberalismul e răscoala individului în societate“, zice dl prof. S. Mehedinți. Și, dacă ținem seama și de interesul pe care-l manifesta democratismul pentru numărul cât mai mare de indivizi, înseamnă că statul voia să asigure libertatea tuturor indivizilor, indiferent de calitatea lor, dându-le în mod indirect, (unii ideologi ai stângei democratice chiar la acest lucru ținteau), posibilitatea, tuturor, de a se răscula în societate, totdeauna. Ceeace însemnează: revoluție permanentă; anarhie, nu armonie socială. — Nu interesa capacitatea morală și de multe ori nici cea intelectuală, ci numai cea electorală.

România n'a ajuns până în halul acesta de decadență. Exemple însă, sunt alte state.

Libertatea în sens politic, în sens liberal și democratic, nu e un bine. Ne arată acest lucru, cea mai bună definiție care a fost dată libertății de acest fel. E definiția genialului Dostoewsky, care sună așa: „Libertatea (socială, politică) e dreptul de a spori trebuințele, — adică abuzurile, — și prin aceasta răul; căci cine e dispus să și le limiteze dacă nu are concepție religioasă despre viață?“

Gh. Moțiu.

Cuvinte pentru noul an

„Niciodată o dorință n'a fost mai vie decât aceea ce o am de a vedea din nou pacea și armonia revenind printre oameni. Ar fi într'adevăr un an fericit dacă ne-ar putea aduce această binefacere la care aspiră toate popoarele: o pace inspirată de credința în Dumne-

zeu, o pace întemeiată pe justiție, pe libertate și pe concordie.

M. S. Regele Mihai I.

*

...Am respectat legile de onoare ale războiului și legile de luptă, prin care Basarabia și Bucovina au fost eliberate.

Plătim astfel tributul nostru de sânge pentru civilizația de mâine a Continentului, care este propria noastră civilizație.

Făcând noi așa, noi ne apărăm pe noi înși-ne și sensul istoric al vieții noastre.

Fiindcă românul, fără casă și fără vatră, fără biserică și fără familie;

Țăranul, fără pământul trudei lui;

Cărturarul, fără liniștea gândului său;

Muncitorul, fără siguranța averii lui, ar trăi o viață de rușine și umilire pe care Neamul nostru ar fi netrebnic s'o primească...

Ne sunt în primejdie azi nu numai granițele sfinte ale Neamului, nu numai drepturile și onoarea;

Ne este amenințată nu numai viața noastră a luptătorilor și a celor vârstnici, nu numai biserică și averea, dar este amenințată viața copiilor noștri, însăși istoria Neamului Românesc și ființa lui.

Românii au înțeles acest lucru și oricare le-a fost altădată credința și sfada, oricare le-au fost și le sunt interesele, s'au unit toți și mi-au rezemat răspunderea, cu conștiința sfintei noastre unități naționale.

Noi nu suntem Neam care să putem ocroti în sânul nostru trădători ai credinței strămoșești și ai unității românești.

Dacă unul singur ar eși din rândurile noastre unite, din brazda noastră scaldată de sângele jertfei, din ogorul muncii noastre tăcute și credincioase, Neamul întreg, prin brațul meu, l-ar strivi pentru netrebnicia lui cărtire...

Ne trudim zi și noapte pentru a păstra cu onoare ceea ce s'a putut înfăptui în doi ani de credință românească, după atâția ani de desbinări și de păcate.

În pragul noului an, cu aceeași credință în puterile Neamului și în Dumnezeu nostru ocrotitor,

Cer tuturor să urmeze neșovăelnic porunca strămoșilor noștri care ne ordonă să ne apărăm pământul și viața națională.

Cer tuturor unire și mândrie românească.

Cer tuturor să înțeleagă că, dacă Dumnezeu a pus în mâinile mele de soldat cea mai pângărită și mai sfâșiată pagină din istoria Neamului, este o datorie pentru mine să nu

Ias o singură clipă ca această istorie să fie întunecată...

Mareșal Antonescu

*

Zorii noului an sunt aprinși de sângele urei și al luptei revărsate pe întreg pământul.

Numai clopotele bisericii Domnului învălue azi, unind, Europa și lumea în sunetul de înfrățire, simbol de speranță și pace.

Prof. Mihai Antonescu

Despre ce să predicăm?

La *Duminea după Botez* vorbim despre **ascultarea cuvântului dumnezeesc**.

În *Evanghelia* de azi ni s'a citit despre începutul propovăduirii Domnului nostru Iisus Hristos: „*Pocățiți-vă, că s'a apropiat, Împărăția cerurilor*“, sunt primele cuvinte rostite de dânsul în public. Este interesant de observat, că exact cu aceleași cuvinte și-a început și *Sf. Ioan Botezătorul* activitatea sa în pustie. Dar îndată după prinderea lui de către Irod Antipa, cuvântul amuțit în gura celui întemnițat, reîncepe mai luminos, plin de putere și dumnezeiesc, din gura preasfântă a Mântuitorului. Din gura Mântuitorului iau cuvântul învățăceii săi. Și par'că ar vrea să dovedească o continuare a aceleiași învățăături, căci încep și ei cam cu aceleași cuvinte ale *Sf. Ioan* și ale Mântuitorului: „*S'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu*“ (Lc. 10, 9 și 11).

Așacă nici după înălțarea Domnului cu trupul la cer n'a încetat binevestirea cuvântului, căci el și-a trimis *Apostolii în toată lumea, ca să propovăduiască Evanghelia la toată zidirea* (Mc. 16, 15). Această propovăduire n'a încetat nici după moartea sf. Apostoli, căci și ei și-au lasat lor-și urmași, ca să binevestească cuvântul, *cu timp și fără timp* (II Tim. 4, 2). Așa încât această propovăduire continuă și azi: *Este predica*. Ce însemnătate are ea pentru îndrumarea și mântuirea noastră, știm cu toți. Atât propovăduirea, cât și ascultarea cuvântului lui Dumnezeu are mare însemnătate în procesul de mântuire a omului. Așa zice sf. Pavel, vorbind despre mântuirea oamenilor: „*Cum vor crede, de care n'au auzit? Și cum vor auzi fără propovăduitor? Deci credința este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu*“ (Rom. 10, 15 și 17). Iar cum se alcătuește și se predă o predică nu ne interesează. Ci aceea ce vrem să știm noi este: *cum să ascultăm o predică cu folos duhovnicesc pentru noi*.

*

Sămânța, pentruca să rodească, are nevoie de pământul anume pregătit. Or cuvântul lui Dumnezeu este asemănat de însuși Mântuitorul cu să-

mânța pe care o aruncă semănătorul, și care cade pe diferite feluri de pământ, dar rodește numai cea încolțită în pământ bun. Deci cuvântul lui Dumnezeu trebuie să găsească *suflete pregătite*, în care să încolțească. Aceeași predică este pentru unii zguduitoare, pentru alții frumoasă, iar pentru alții numai o înșirare de cuvinte fără niciun ecou în inima lor. Așadar, roadele *unei cuvântări bisericesti depind în mare parte de ceice ascultă*. Deaceea este de lipsă ca să știm: cum trebuie ascultată o predică.

Mai întâiu să luăm aminte, că biserica nu e teatru, și amvonul nu e scenă, iar predica nu e o piesă oarecare, sau o conferință. Biserica e loc sfânt și predica e cuvântul lui Dumnezeu, care trebuie ascultat cu *evlavie*. Și cu *credință*. Căci e cuvânt inspirat, după a căruia învățătură grăește preotul predicator. Celce crede în Dumnezeu, crede și în cuvântul predicei și nu-l critică, nu-l judecă, nu-l desconsideră, ieșind din biserică atunci când începe predica!

Apoi cuvântul lui Dumnezeu trebuie ascultat cu *smerenie*. Să nu ne simțim jigniți, dacă nu ne acopere păcatele și nu măgulește slăbiciunile, ci dimpotrivă biciuiește răul, ori unde s'ar afla. Altfel am fi ca și aceia despre care spune Scriptura că cereau proorocilor: „*Să nu proorociți adevărul, ci spuneți-ne lucruri măgulitoare*“...

Cuvântul lui Dumnezeu trebuie ascultat *mai mult cu inima* decât cu mintea. Căci nu interesează atât ce-am reținut dintr'o predică, cât interesează ce ne-a rămas în inimă. Dacă predica izbutește să ne înalțe sufletul și să ne curățească simțirile, ca o apă limpede de izvor, înseamnă că a fost ascultată cu folos.

Trăiau odată doi pustnici. Unul mai bătrân — celălalt ucenicul lui. Adeseori ucenicul se plângea că n'a reținut nimic din cuvintele predicii din biserică. Atunci cel bătrân îl trimite pe ucenic să-i aducă apă din râu cu unul din coșurile lutoase cu care lucrau. Ucenicul a încercat de mai multe ori... fără rezultat. Numai că, în cele din urmă, coșul deveni foarte curat: apa îl spălase. „*Vezi — îi zise atunci pustnicul cel bătrân — așa e și cu cuvântul lui Dumnezeu: nu rămâne în mintea ta, dar trecând, totuși, îți curățește inima*. Și asta e deajuns!“

Însfârșit *învățăturile predicei trebuiesc și urmate*. Aplauzele cu care ascultătorii îl răsplăteau după predică pe *Sf. Ioan Gurădeaur*, îi produceau multă amărăciune. Căci și-aducea aminte de cuvintele Proorocului: „*Iată că tu ești pentru ei ca un cântăreț plăcut, cu un glas frumos și iscusit la cântare pe coarde*. *Ei îți ascultă cuvintele, dar nu le împlinesc de loc*“ (Ezechiil 33, 32). Așadar, nu laude așteaptă cuvântătorul, ci urmarea îndem-

nurilor din predica rostită. Vrem și noi ca Sf. Ap. Iacob, ca cei ce ne vor asculta să fie și „făcători ai cuvântului, iar nu numai ascultători” (Iac. 1, 22).

Așa trebuie ascultată predica: cu evlavie și credință, cu smerenie, din inimă, și cu hotărârea de a și împlini îndemnul ei. Auzind predica sf. Ioan Botezătorul și a Sf. Ap. Pavel, ascultătorii lor îi întrebau: „ce să facem?”. Ceeace înseamnă că au ascultat cu folos.

După fiecare predică auzită, cercetați-vă și voi sufletul în lumina cuvintelor și îndemnurilor preotului, și întrebați-vă, deasemenea: ce vom face? Indrumați-vă viața întregă după cuvintele predicei, și nu uitați cuvintele Domnului Hristos: „Feriți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pre el” (Lc. 11, 28).

In **Dumineca a 29-a d. Rusalii** vom vorbi despre credință.

Mântuirea omului este un lucru al lui Dumnezeu, în primul rând, dar și al omului. Omul conlucrează cu Dumnezeu la mântuirea sa. Din partea lui Dumnezeu, condiția cea mai de seamă a mântuirii e Harul divin. Fără acesta nu se poate face nimic pentru mântuirea noastră. Dar nici numai cu Harul nu ne putem mântui. Fiindcă la Dumnezeu sunt toate cu putință, desigur că și mântuirea fără noi ar fi cu putință. Dar atunci unde ar fi meritul nostru? Unde ar fi demnitatea omului, ca ființă rațională și liberă, dacă el ar fi un simplu obiect, ca o piatră, ca un lemn nesimțitor în mâna lui Dumnezeu? Deaceia spune un învățător al Bisericii, (fer. Augustin) că Dumnezeu a făcut pe om fără de om, dar nu-l mântue fără de om. Prin aceasta îl ridică la demnitatea de a fi cea mai de seamă creatură a sa.

Din partea sa, omul conlucrează la mântuirea sa prin credință și fapte bune. Că credința este izvor de mântuire se poate vedea și din minunea vindecării celor zece leproși, despre care ne istorisește evanghelia de azi. Unul din cei zece, văzând că s'a vindecat, s'a întors cu glas mare, slăvind pe Dumnezeu, și s'a aruncat cu fața la pământ înaintea Mântuitorului, care i zise: „*Scoală-te și te du; credința ta te-a mântuit*” (Lc. 17, 19). Și în alte împrejurări Mântuitorul rostește, nu odată, aceste cuvinte, ceeace arată cât de însemnată este credința pentru mântuirea noastră. „*Fără credință nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu*” (Evr. 11, 6), zice Sf. Pavel, și pe bună dreptate.

Ce este, dar, credința?. În vorbirea obișnuită, ea este *încrederea* pe care un om o acordă unui semen de al său, în virtutea cărei încredere îl

ține de adevărate spusele altora. Copilul crede ca adevărate spusele părinților săi; elevul ale învățătorilor și profesorilor săi, care-l încredințează că cutare apă din cutare loc este atâta de mare și atâta de adâncă, iar cutare munte este atât de înalt... Copilul crede aceste afirmații, deși n'a văzut cu ochii lui și nu s'a convins personal, dar are încredere, că părinții și învățătorii lui nu-l mint.

Cu atât mai vârtos noi creștinii va trebui să credem aceeace Părintele nostru cel ceresc și Învățătorul nostru Iisus Hristos ne-a descoperit nouă spre mântuirea sufletului. Dece? Pentru că avem încrederea nestrămutată, că celce a putut să moară pe cruce pentru învățătura sa, n'a venit în lume să ne amăgească. Acest credit, această încredere, pe care noi o acordăm învățării lui Hristos, se numește credință, în înțeles creștin. Așadar, credința este actul liber prin care omul primește toate adevărurile descoperite de Domnul nostru Iisus Hristos pentru mântuirea lumii. Și fiindcă de multeori aceste învățături nu pot fi cuprinse de mintea omenească, noi le acordăm încrederea noastră și ne facem din ele chiar un scop al vieții noastre, numai și numai de aceea, pentru că acestea au fost spuse de Domnul Hristos. Și într'adevăr, numai așa credința este creștină, e mântuitoare, e virtute: fiindcă ea presupune o — încredințare totală a minții și chiar a ființii noastre lui Dumnezeu. Acistă superioritatea credinței creștine și puterea ei mântuitoare, întrucât ea este — după zisa sf. Pavel — „o convingere despre cele ce nu se văd și o încredințare despre cele ce se nădăjduesc” (Evr. 11, 1.). Ce poate mintea noastră să cunoască din tainele creației și ale voii lui Dumnezeu? Atunci cum îmi voi putea pune mintea mea împotriva descoperirilor nemincinoase ale Tatălui meu ceresc? Iată, dar, ce este credința mântuitoare, credința creștină: în lucruri care în mare parte nu se văd, nu se pricep, nu sunt în posesiunea noastră, ci le așteptăm, le nădăjduim. Prin credință nu se cere altceva dela noi decât ca, în lucrurile supranaturale, care privesc mântuirea noastră să ne supunem mintea noastră înțelepciunii absolute dumnezeiești, fiind încredințați că nu vom fi înșelați, ci vom afla astfel adevărul mântuitor.

În nenumărate rânduri, Biblia ne dovedește că trebuie să ne încredem în Dumnezeu, chiar dacă mintea noastră ne-ar spune contrariul. Așa Sara n'a crezut în izbândirea făgăduinței lui Dumnezeu, că va naște un fiu, și totuși împotriva minții ei care nu putea înțelege la o vârstă înaintată zămislire de prunc, a născut pe Isaac. (Fac. 18, 12 și 21, 1). La fel Elisaveta a născut pe sf. Ioan Botezătorul, iar Zaharia a fost pe-

depsit cu muțenie, pentru că n'a crezut spuselor îngerului Gavril (Lc. 1, 20). Simon-Petru a aruncat mreaja de-a dreapta parte a corăbiei, după ce toată noaptea ostenindu-se nimic n'a prins; dar a ascultat cuvântul lui Hristos, și împotriva rațiunii și experienței lui de pescar, care îi spunea că dacă noaptea n'a putut prinde pești, nici ziua nu va izbăvi — a prins totuși mulțime multă de pește (Lc 5, 1-7). Această faptă a lui Simon-Petru este desigur izvorâtă din credința în Hristos.

Iată dar de ce se numește credința un credit pe care omul îl dă, cu toată inima, lui Dumnezeu. Iată de ce se spune că fără credință nu-i cu putință să plăcem lui Dumnezeu. Fără această încredere nu-i cu putință nici o colaborare. Deci nu-i cu putință nici conlucrarea omului cu Dumnezeu: nu-i cu putință nici mântuirea. Nu-i cu putință nici lucrarea Harului divin cu omul. Și unde nu lucrează Harul e moarte sufletească. De aceea spune sf. Vasile cel Mare despre omul lipsit de credință că „*și taie lui mormântul în stâncă*“, pe când — după zisa Mântuitorului — „*cine ascultă cuvintele mele și crede celeice m'a trimis pe mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moarte în viață*“ (Io 5, 24).

Spun aviatorii, că în zborul fără vizibilitate, când e ceață și nu se vede pământul, avioanele pot, totuși, să aterizeze cu bine, grație unor aparate de aeroport, care conduc avionul, fără ca pilotul să vadă pământul și locul unde coboară. El privește doar la un indicator, care îi arată că a intrat în unda pe care stațiunea de aeroport i-o emite. Datorința pilotului este doar aceasta: să se mențină cu avionul în zona indicată prin telegrafie fără fir. N'are nevoie să privească pământul, ci numai la aparatul de pe bord, și poate ajunge cu bine pe pământ.

Tot astfel omul trebuie să se încreadă în Dumnezeu. El să n'aibă altă grijă decât aceea de a se încrede în Dumnezeu și a se lăsa în voia Stăpânului său care-l conduce spre mântuire.

Înainte de a încheia, vă întreb: văzut-ați pe cel necredincios vreodată fericit? Din care fel de oameni, se recrutează ucigașii, hoții și oamenii răi: dintre cei credincioși, sau dintre cei necredincioși? De aceea zice Înțeleptul Solomon: „*N'am văzut pe cel credincios să moară în sărăcie, și nici pe fiii lui cerșind pâine*“. Dar afară de fericirea pământească și pacea sufletească, credința e izvorul celui mai de preț dar al vieții: mântuirea. La aceasta să ne gândim și pe ea să căutăm a o dobândi, prin credință.

B.

Informațiuni

■ **Mulțumită arhierescă.** P. S. Sa *Părintele Episcop Andrei mulțumește pe această cale tuturor acelor cari i-au trimis felicitări cu prilejul Nașterii Domnului și de Anul nou, și le urează un an creștinesc aducător de pace.*

■ **Sărbătorile Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei la Arad** au fost prăznuite, ca și în toți anii, cu solemnitatea cuvenită, cu bucuriile și... amărăciunile pe care zilele și ceasurile ni le pot aduce în aceste vremuri zbuciumate.

În Catedrală, în prima zi de Crăciun, a servit Sf. Liturghie și a predicat P. S. S. Părintele Episcop Andrei, asistat de un sobor de 12 preoți și doi diaconi. În ziua a doua a servit tot P. S. S. Părintele Episcop, în acelaș sobor de 12 preoți și a predicat P. C. Cons. Ep. Traian Cibian.

În ziua de Anul Nou la Doxologie și la Bobotează, la Aghiasma cea Mare, a servit P. S. S. Părintele Episcop în acelaș mare sobor de preoți și diaconi, în prezența autorităților civile și militare și a numărului public creștinesc, care a participat la toate sărbătorile.

■ **Crucea Biruitoare.** În ajunul Crăciunului, I. P. S. Patriarh, potrivit unei vechi tradiții, a prezentat sf. icoană a Nașterii Domnului la Palatul regal și a înmănat M. S. Regelui „Crucea Biruitoare“, o cruce de aur încrustată cu briliante, ca dar al Bisericii strămoșești. După aceea a vizitat și pe Mareșalul Conducător, Dl Ion Antonescu, înmânându-i deasemenea o „Cruce Biruitoare“. În cuvântările ținute s'a remarcat rolul Bisericii și al Crucii în viața neamului. B.

■ **P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei între muncitori.** În după amiaza zilei de 23 Decembrie 1942, Prea Sf. Sa Părintele Episcop Andrei a ținut să participe cu toată dragostea de arhipăstor, la serbarea pomului de Crăciun a muncitorilor și muncitoarelor dela fabrica de Tricotage din loc.

Înălțătoarea serbare a fost un bun prilej pentru toți de-a afla și a se convinge că a olo, unde e dragoste de muncă și conducere de elită, se pot face minuni. Din muncitorul român se poate creia cetățeanul cel mai harnic și mai devotat al țării sale și al Bisericii neamului. Și dacă conducătorii, cari sunt în fruntea instituției, sunt pătrunși de rostul cel au, muncitorimea română se poate întrece cu cei mai iscusiți și mai versați muncitori ai lumii.

Aci, la Fita, s'a înțeles pe deplin că rostul de conducători îl merită sufletele mari și conștiința împlinită. Căci s'a făcut tot posibilul pentru îngrijirea sufletească și a materială a al-

binelor muncitoare. Nu s'a lucrat numai în atelier, ci și în suflète.

Conducerea fabricii, în frunte cu vrednicul ei director, dl Em. Comșa, s'a trudit să facă din muncitorii săi elemente cu conștiință și cu dragoste față de Biserică, Țară și Neam. Zestrea sufletească ce o primesc muncitorii din această întreprindere se completează armonios cu cea materială.

Secondat cu multă pricepere și dragoste de harnicul și neobositul subdirector al fabricii, dl Ionel Filipaș, dl director Em. Comșa a putut realiza cu muncitorimea lucrări de interes național și obștesc, cum rar se pot vedea sau întâlni în țara noastră.

Dornici de a cunoaște frumoasele realizări dela această instituție, un mare număr de intelectuali ai orașului nostru s'au deplasat cu acest prilej la Fita, unde dărnicia conducerii fabricii a distribuit fiecărui muncitor câte un pachet în valoare de 6000 lei, conținând îmbrăcăminte și alimente pentru întreaga familie. Darul ce l'a făcut instituția pentru toți angajații, s'a ridicat la frumoasa sumă de două milioane lei. Așa a înțeles întreprinderea să-și cinstească muncitorii! Gestul conducătorilor vorbește dela sine și nu mai are nevoie de comentarii. El a umplut publicul de admirație și a țesut o legătură trănicioasă între conducători și muncitori.

Biserica vede cu multă plăcere astfel de coeziune între cei de sus și între cei de jos. Cimentul dragostei este mai puternic decât toate puterile lumii. Cine știe să-l pregătească are la îndemână forța nebiruită a divinității, care este dragoste.

Cu acest prilej P. S. Sa a rostit un cuvânt muncitorilor, în care a spus, printre altele, că „fiecare atelier este și un altar al muncitorului; fiecare fir de ață țesut în pânză să vă aducă aminte de firul vieții voastre. Căci, dupăcum se rupe firul în război, așa se va rupe odată și firul vieții fiecăruia dintre noi. Deci trebuie să fim atenți la acel sfârșit, la acea rupere de fir, ca să nu ne afle nepregătiți“. A mai accentuat apoi un mare adevăr, că „Împăratul muncii și al muncitorilor este însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care a cinstit și sfințit munca, muncind cu înseși mâinile Sale în atelierul teslarului Iosif“.

Aceste adevăruri biblice au fost semănate într'un prielnic ogor, fiindcă și conducerea fabricii a căutat să-l cultive și să-l pregătească pentru primirea și rodirea lor. Cor.

■ **D-l prof. Iulian Toader**, cunoscutul și apreciatul pictor arădan, și a deschis o expoziție de tablouri în sala Palatului Cultural din Arad. Multimea tablourilor a contrastat cu fumusețea și varietatea lor. Picturile bisericesti au fost cele dintâi, cu subiecte biblice

și icoane sfinte, apoi au urmat peisagiile din natură, interiorurile de case — admirabile, — portretele, tablourile istorice și altele.

Pe bună dreptate s'a constatat că această expoziție a d-lui prof. I. Toader a fost cea mai reușită din câte a organizat până acum.

Felicitări și urări de bine.

■ **D-l Prof. Nichifor Crainic**, în numărul 9-1942 al revistei „Gândirea“ a rezumat câteva considerații actuale în legătura cu situația noastră în războiul în care ne aflăm.

Sunt deosebit de pretioase și demne de meditat în liniștea zilelor de iarnă și la gura sobei rândurile prin care D-sa ne lămurește „Ce înseamnă anglofil“.

După ce D-sa afirmă că „Anglia e adversarul României“, deoarece chiar atunci când am pierdut trei provincii românești „n'a mișcat un singur deget“, deși, ne oferise garanții în privința accasta continuă :

„A fi anglofil înseamnă a fi cu dezvărsire inconștient de semnificația decisivă a momentului istoric pe care îl trăim.

A fi anglofil înseamnă a fi însuși politica engleză, prin care am pierdut provinciile în anul 1940.

A fi anglofil înseamnă a fi iudeofil, pentru că Anglia, ca și America, urmărește între altele restabilirea dominației evreești.

A fi anglofil înseamnă a fi nemulțumit că Basarabia și Bucovina au fost eliberate.

A fi anglofil înseamnă a dori biruința Rusiei bolșevice.

A fi anglofil înseamnă odată cu aceasta, a dori desființarea statului românesc. Pentru că un triumf rusesc ar aduce cu sine înglobarea întregului Balcan în imperiul moscovit și desființarea nu numai a statelor naționale, dar și a popoarelor noastre, după sistemul asasinatului și al deportării, practicat de Stalin în Basarabia și în Bucovina.

A fi anglofil înseamnă, sub aspectul psihologic, a crea o spărtură în blocul sufletesc ce stă și trebuie să stea în spatele frontului.

A fi anglofil înseamnă astfel a diminua energia spirituală a poporului românesc încordat în marele războiu.

A fi anglofil înseamnă a desconsidera și a ofensa imensele jertfe de sânge pe temeiul cărora s'a clădit în scurtă vreme renumele european al României.

A fi anglofil înseamnă tentativa criminală de a zădărnici scopul sfânt al acestui războiu.

A fi anglofil înseamnă a dezerta din comunitatea morală a poporului românesc.

A fi anglofil înseamnă a voi izbânda ateismului împotriva Bisericii strămoșești.

A fi anglofil înseamnă o totală absență de judecată politică. Pentru că, admitând prin absurd norocul, care nu se vede, al armelor engleze, numai debili mintali își pot imagina că Anglia ar fi în stare să răsplătească un popor care a luptat împotriva ei. Nu există în toată istoria lumii un asemenea caz de generozitate și el se poate spera cu atât mai puțin dela Englezi, a căror faimă este aceea de a stăpâni sute de milioane de oameni prin cătuse.

De fapt, anglofilii sunt o mână de politiciști, rămași sinistre ale democrației, care a ruinat România de ieri, și care nu se pot obișnui cu o moarte politică definitivă. Peste cadavrele lor încă vii, poporul românesc, regăsindu-se în articulațiile sale istorice, își armează marsul însângerat, dar eroic, spre slava hotărâtă de Cel de Sus.

■ „**Puterile culturii creștine**“. Sub acest titlu dl prof. I. Hațieganu, rectorul Universității din Cluj-Sibiu, a ținut studențimei sibiene o conferință în care Dsa a spus că funcțiunile esențiale ale vieții omenești sunt heraclitismul, hipocratismul și creștinismul. Gânditorul, medicul și preotul formează treimea mântuitoare, făuritoare de istorie. Oamenii care rup legătura cu cerul, sunt ca paiangeni care și rup din imbuibare firele de sus ale pânzelor din care trăesc.

Pentru a redobândi omul cerul, s'a intrupat între noi Fiul lui Dumnezeu și a întemeiat religia creștină.

Ca să înșirăm tot ce a produs creștinismul este aproape cu neputință. Câteva palate nu sunt de ajuns să cuprindă cărțile care s'au scris despre geniul creator și constructiv al creștinismului.

Puterile esențiale ale culturii creștine sunt credința neșovăitoare în Dumnezeu, iubirea lui Dumnezeu și caritatea. Din ele isvorăsc virtuțile prin care se arată frumusețea sufletului de creștin: conștiința, pietatea și eroismul, exemplificate în chip ideal în persoana Mântuitorului.

Păstrătoarea și susținătoarea puterilor culturii este Biserica. Prin Biserică își ajung popoarele maturitatea culturală. În acest scop lucrează și Universitatea. Pe tricolorul Universității stă scris idealul care stă la temelia culturii studenților: credință, știință, vigoare. „Credința ne pune în legătură cu Dumnezeu. Știința este suma eforturilor isbutite ale omului. Vigoarea tinerescă este forța prin care neamul își spune cuvântul în vremuri de cumpănă“.

Insuflețiți de aceste puteri, să fim totdeauna buni creștini, buni discipoli ai Mântuitorului, astfel ca reinvierea neamului să ne aple pregătiți de sărbătoare.

■ „**Pedagogia românească**“ este titlul unei conferințe pe care dl prof. O. Ghibu dela Universitatea din Cluj-Sibiu a ținut o la Odesa între altele. Dsa a spus că pedagogia deși este o știință universală, are totuși pecetea specificului regiunii, a sufletului, a timpului și a personalităților care o reprezintă.

Pedagogia românească e pedagogia inimii românești, a inimii iubitoare de aproapele, de țară și de Dumnezeu. Ea are patru note distincte: 1. Pornește din ființa poporului român, din structura lui spirituală; 2. Exprimă conștiința națională; 3. Are un caracter creștin, care se confundă cu originea etnică și 4. Este o pedagogie mesianică, menită să reprezinte o misiune istorică: idealul unității latine și una spirituală: „să impace tabăra răsăritului păgân cu tabăra apusului ortodox.“

Școala de Duminică

Duminica din 17 Ianuarie 1943.

1. *Rugăciune*: Tatăl nostru,

Cântare comună: Mărire, Binecuvântează suflete al meu pe Domnul. (Antifon I). 3-4. *Cetirea Evangheliei* (Luca 17, 12-19) și *Apostolului* (Coloseni 3, 4-11) zilei, cu tâlcuire.

5. *Cântare comună*: Spune-mi mie, Doamne, ce este omul. (Priceasnă).

6. *Cetire din V. T.*: Căderea strămoșilor în păcat. (Facere cap. 3.)

7. *Povește morale*: (Se va ceti) Indemnare a se feri de păcate. (Întel. lui Iisus Sirah cap. 21),

8. *Intercalații*: (Poezii religioase etc).

9. *Cântare comună*: Fie numele Domnului binecuvântat... (de 3 ori).

10. *Rugăciune*: Rugăciune 3. dela Vecernie. (A se vedea în Liturghier).

(Vezi „Instrucțiunile“ din Nr. 1 dela 3 Ian. 1943)

A.

Nr. 5590/1943.

Comunicat

Comunicăm aci, în copie, pentru orientare și conformare, hotărârea Sfântului Sinod, referitoare la interzicerea concubinajului minorilor:

Copie: „Patriarhia Română. Sfântul Sinod. Nr. 3606 din 17 Decembrie 1942. Prea Sfinției Sale, Prea Sfințitului Episcop al Aradului. Prea Sfințite, Cu frățească dragoste vă facem cunoscut că Sfântul Sinod în ședința sa dela 3 Decembrie a. c., luând în discuție adresa Episcopiei Caransebeșului Nr. 3229/942, privitoare la interzicerea concubinajului minorilor, a hotărât următoarele:

1. Se va interveni la Ministerul Justiției ca să nu se mai acorde dispense de căsătorie minorilor.

2. Spre a se pune stavilă concubinajului minorilor, Biserica va folosi toate mijloacele de pastorație de care dispune, lămurind atât pe tineri cât și pe părinții și rudele lor de păcatul pe care-l săvârșesc.

3. În cazul când nu se va putea împiedeca starea de concubinaj între minori, ei nu vor fi cununați religios chiar dacă au obținut dispensa de căsătorie dela forurile civile.

Prin adresa Noastră Nr. 3444 am intervenit la Ministerul de Justiție, pentru luarea măsurilor convenite, în sensul hotărât de Sf. Sinod.

Primiți Vă rugăm Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

L. S. ss. **Nicodim** Director,
Președinte, Patriarh ss. **Econ. Vintilescu.**
Arad, la 31 Decembrie 1942.

Consiliul Eparhial

Nr. 33-1943.

Concurs

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile, pentru întregirea parohiei Conop, protopiatul Radna.

VENITE:

1. Sesiunea parohială,
 2. Casa parohială,
 3. Stolele legale,
 4. Birul legal, și competența legală de lemne după sesiune,
 5. Salarul dela Stat.
- Parohia este de *clasa I. primă*.
Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad. Preotul numit va plăti toate impozitele după beneficiul preoțesc din al său.
Arad, la 8 Ianuarie 1943.

† **Andrei**
Episcop.

Traian Cibian,
consilier ref. eparhial.

1-2